Контрольный экземпляр

Массе а мехий пролетареш, вIашагIкхета!

СЕРАЛАН

СОВЕТСКОГО СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРАЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Газет арадувл 1923 шера денз ★ ШОЛТТА, 15 НОЯБРЬ, 1986 ШУ. ★ № 137 (7328). ★ Мах 3 кеп.

КПСС ЦК ПОЛИТБЮРО

13 ноябрь хиннача заседание КПСС ЦК Политбюрос Йийцар социалистически мехкий — Экономически Вашин новкъостал дара Советан члений вежаршка йолча партей кулгалдой Москох болх бина вIашагIкхетара итогаш. Цу деца - хьакъехьа новкъоста М. С. Горбачева бан хоам мога а бан, Политбюрос белгалдаьккхар а вIашагIкхийтира, ЧПСС йийца позицеш кулгалдеча коммунистически болхлохь партейца вIашин делад гIулакхаш вIоагIдора, социалистически мехкашта юкъера оттоьнеш приоритетни дегIайолаяраш дунен социализм чIоагIъяран практически лоархIаме никъ хилар.

Вежаршка долча мехкий прогресс сихъара, дерригача доакъошца цар цIана хьакъегара боарам лаьхбара къастота бокъа лоархIам бовзи долча вашагIкхетарах бухсоцщан хьахиннаюв разъа хилар. Политбюрос заседанс дийца ма-хиллара, из хлаардешан дувзадеш да пролетареши, социалистически интернационализма, цхьатарра бокъо хилара а вашин болча бехкокъаза социалистан мехкашта дIахо а цхьана дIа гIулакхаш чIоагIдар КПСС-а лоархIаме хеташ хилар.

Цхьатарра бокъо болашш новкъостоша дагабовлари дIакхоачар ду цар сихлен динкан уж тоаьв, яхара.

Массе а мехий пролетареш, вIашагIкхета! Доброе здоровье, товарищ Ахьмади!

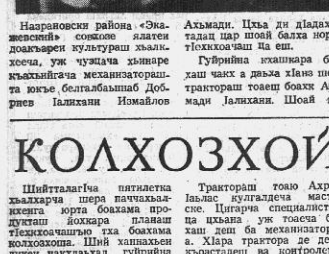

Наврановски района «Экзамерский» совхозе алапеч доакъаеро культуран хьалххеча, уж чуэщача хьинаре къхьийгача механизаторашта юкъе белгалабашшаб Добриев Iалихани Измайлов Ахьмади. Цхьа дIа дIадехийтадал цар шоай балха норма тIехIхоачаш ца еш.

Гуйрийна ихашкара балхаш чакх а дьяха хIанз шоай трактораш тоаеш боахх Ахьмади Iалихани. Шоай низ дIакхоачар ду цар сихлен динкан уж тоаьв, яхара.

СУРТА ТIА: «Экзамерский» совхоза механизатораш (ьадделхара ахьттехьа) Добриев Iалихан, Измайлов Ахьмад.

И. ПЛИЕВА сурт.

КОЛХОЗХОЙ ДОШ

Шийтталаг1ча пятилетка хьалхарча шера паччахьалкхенга юрта боахама продукташ йохкара дIадайта тIехIхоачашшо тха боахама колхозхоша. Ший хаиначьен дикен чакхдьахад гуйрийна ихашкара балхаш.

Кхьалсте бокъха тернам тIабахийта агротехнически этгара дикагIча деношка дIадийна дьяхкхар на бола ялат, доакъара культурашца.

Уж чоламаш дахх тха колхозхой ахттуь бьинбаг машинно - трактарни паркен мукъ кхувьача автомобильни техникечи кийча хиларен болх барен коэффициентан ларха хилийтара колхоза правленен нижнерни служебаш кадденга йохкор ярах.

Дйадахача шера гурахьен Iан замзалъкен техническен бокъонаша дIа ма дехкара техника кийчъен хиларах уж шера бIаьстана, яхкана, гуйрийна ихашкара балхаш шоай хаиначьх чакх а, дьяхаш, тьхьалхна латта деккарашш яхкана ца еш.

Мехмастерскерча болхлоштта юкъе яьржача социалистически яхьк кхьаьста хьинар айденна болх бешш ба токарь Тагиров Рашид, доагора аппаратурана ремонт еш вола Несиев Iайса, кхьабарш.

ТIехьайийна лелаю лаьттана обработка ю техника тоаю мехотрядий кхоаленашца. Из сихлен дикен тоаьв ю яккхара долча балхашта дIакхоачар ду цар сихлен динкан уж тоаьв, яхара.

СУРТА ТIА: «Экзамерский» совхоза механизатораш (ьадделхара ахьттехьа) Добриев Iалихан, Измайлов Ахьмад.

И. ПЛИЕВА сурт.

ТЕХНИКА—КИЙЧОН МУГIАРЕ

ЭРГАЛОНАШ ЕПГА СИХДАРА

КЪАЬНАРА ОАМАЛАШ ЙИЦЪЯЛИЙТАЯЦ

Цхьан хана районе ийи хеза предприяти яр Сужженски лесприемхоз. Укказа яр шиъ традиции а йолаш. Цар тайпа, мехаш коллектив. Пхаьаш социалистически дехкарашш тешшаве яхоачашдора. Лакха дар наьха алапеш, Къльсте белгалйоалар предприяти уйхаза болхлой геттара дика йоахх ей хиларна. Районе предприятеша юкъе хьакъехьа йолаш кхьедоладора уггаза эргалгIа а бер-дадар. Цундуьа Орджоникидзевски яхача станке бахь нах укказа балха оттгара чIоагIа тIера хулар.

Из дерриге а хьалха хиннар да. Бакъда, тIехьхьарча шерашца предприяте гIулакхаш тIехьашкара дика доаш дехар. Лесприемхозе еъсаш хилар. Цуи объективни бахьан а дар. ТIа-тIа хьу йоаннха мотт1ан гаьна ялярах, из хьаннха халагIа хиларах производство кIезигъе йийнар. Цхьабакъда, цхьан ц1ена цIи хеза хиннача предприятен гIулакхаш тIехьашша доаллара бахьнашш дуйлаш та дакъе дувзадеш дар, укказа доал ца хиларца тIехьарча хенд уттабабыча кулгалхоь предприяте сий а традицеш а дIахо дIаихьа низ хьинари ца хиларца, организаторски талант ца таарца.

Гуш ма хиллара, хьалха хинна сий юхаметтаотталара ший болх, гIулакх оьлангара хувцад деза коллективо я кулгалхо а. Лоацца аьлча, болх эргабакхкар — укказа хилинна дагредоаца хIама да.

Чахдлоалаш латт кердача пятилетка хьалхара шу. ХьатIаттаб хьалхара итогаш е еза ха. ТIаххха малагIа хувцамаш хиннад укказа цу юкъа? Перестройка яра нахкъа тIа яьнна йоаллеш? Уж хьатIаттаб дар са укказа воагIаш жоп дала безам хинпараш.

Лоацца дийнача цунах доада жоп уьх тайпара да — болх эргабакхкаш латт дала чоь-гIа йола белгалдоаш гуш ма хул, кулгалхой керда балде а доал дареи гIулакх леладарен оламлеш кхьаьнгаш я. Бакъда, дерриге а пе-ший порядкагIа дашха хьожарда вай.

Хетаргахьа, дувца эпаш моллагIа а предприяти дегIаьолаяра а из процесс снхьара а эгIара хьалха эпар, дезар предприяте техническеи оагIорахьара кердаккхар долга. Хьаьта лесхоза тахана техническеи хьал да пеларгIолаш дац. Транспорт кIезигъе а, дукха латт ева «Мазаш», «Камазаш». Хьаьта цар балхаш дала тийна да. Эргирача кердаккхар, гIулакхаш да тхо. Царна а тIатетIа ремонт еп боахх тха специалисташ. Цар а лерхI 23 февраль уж еррингаш кийчоп муггар дIоттаеш.

Шолай графиказ тоаеш латт автомобилаш, комбайнаш, кхыкхы тайпа юрта боахама техника.

Из тоаьргеи кийчъярген хьежна агротехнически эгIара дикагIча деношка чахкдоахарга оаха бIаьстан хкашкара балхаш а.

С. АРБИЕВ,
Грозненски района Ленина цIерагIа колхоза председатель.

КПСС ЦК ГЕНЕРАЛЬНИ СЕКРЕТАРА М. С. ГОРБАЧЕВА ИНДЕ ЕРГЙОЛЧА ВИЗИТА ХЬАКЪЕХЬА

Инде Премьер - Министра Р. Ганден индийски правительствен хьийца КПСС ЦК Генеральни секретарь М. С. Горбачев официальни дотта-гIаза визитагIа Инде гIоргва 1986 шера ноябрь бетта кхоъеш.

М. С. Горбачева хургIола визит мехнаштен халхъашен юкъе айхкан доттагIаьен гIулакхаш хилар да, лаккера а боаразе советско - индийски вIашагIкхетарагIа тидена юкъе лоацца кердача дакъа а да. Шиина а оагIона гергара бокхка - лоарIаме бу уж визита из шин оагIорча гIулакхашка хула белгалза собияти а дунен халхъашта юкъера машарн дахьна къаьгIеллера чIоагIдара хьакъехьара вай шиъ паччахьалкхен юкъарен цар кулгалхой бокхкаш дацарг кхоачашдеча боаккхаш бола беркате гIа а хиларах тарра.

ДЕПУТАТАЦА ВIАШАГIКХЕТАР

Самардийнахьа Грозне КПСС обкома политически дешна цIагIа хилар горда къаьхьегамхой Российски Федераце Лакхехьарча Совета депутатаца, СССР кхыча механизацарча гIулакхий Министерства коллеге членаца, РСФСР кхыча механизацарча гIулакхий министриа Владимир Михайлович Виноградова да вIашагIкхетар, Хьаьдбиллар вIашагIкхетар халхъа депутатай Ленински районни Совета исполкома председателя Р. М. Таштамирова.

Къамал де дош делар В. М. Виноградова. Цо дийнар Советски паччахьалкхен ленински ораьхьара политикан, Рейкьяявке лаккерча боарамаш хиннача вIашагIкхетара итогех, харжаяхой наказаш кхоачашдара хьакъехьа, дийцар республике гIолла ца хиъна вахча лелаш бIаргагдаьнараш.

ВIашагIкхетарге бар НГIАСР Лакхехьарча Совета Президиума председатель Х. Х. Бокон, республикан Министрий Совета председатель М. А. Керимов, КПСС обкома секретарь З. А. Яндиева, КПСС Грозненски горкома хьакъаьга секретарь В. А. Куценко.

ПРОПАГАНДИСТАШ ДЕШАШ ХИННАБ

КПСС обкома политически дешара ЦIагIа шоай болх чакхбаьккхаб «Колхозашчен совхозашчен производствена интенсификаци яра» проблемагIа долча коммунистически ихьъегама школай пропагандистий кхаь дийнахьарча республикански курсаша.

Дешаш хиннарашта проблемаш йола тайп-тайпара Х. А. Марзиевас, «Автоспецоборудование» лаьда завода № 9 йолча цеха шлифовщика А. М. Кравеца, производственни швейни объединенне цеха начальника Р. В. Сухопленнонос, «Красный молот» лаьда завода № 7 йолча цеха фрезеровщика Р. Д. Шатаева. Цар массане а гIоагIга мотташ хьалаьлайар КПСС чурен ахьаьрен политбюрон, белгалдаьккхар эргалонаш яран мохк социально - экономически дегIаболлабелгза сихдаран парте стратегически никъ чакхбоаккхийта чIоагIа лоархIаме хилар, дийцар шоай къаьхьегама, коллективай гIулакхехьа планнен, депутата баркал аьлар производственна а бовзаш хеташ а дешаш кхетадеча до гIа деш хиларах.

ВIашагIкхетаре бар НГIАСР Лакхехьарча Советан Президиума председатель Х. Х. Бокон, республикан Министрий Совета председатель М. А. Керимов, КПСС обкома секретарь З. А. Яндиева, КПСС Грозненски горкома хьакъаьга секретарь В. А. Куценко.

ВЕТЕРАНАШЦА ДАГАБАЬЛАР

Самардийнахьа КПСС Нохч - ГIалгIай обкома заседанн заседе парте, сиена, къаьхьегама ветеранашца вIашагIкхетар хилар. Из хетадьар республика гIишлоьнера комплексен программа тийна кулгалдара дешашта. Цига дакъа лаьцар цIи хеззача гIишлоьнхоша, цхьайолча гIишлоп организацай кулгалхой, партийни, советски болхлоша, общественоста вивадаша.

ВIашагIкхетар хьа а дийлар, къамал а яр КПСС обкома секретаре Е. В. Тумсоева. Цо дийнар нараччча шера, еррингача пятнелетке республикерча гIишлоьхоша хьалхяпеча дечкарех, цига партийни кулгалдара даьлье де дезачох, говвзал лаькъеча, опыт дIа-хьа лучу ветеранаша доацача дахьех. Иштта белгалдьаккхар гIишлоьчча хьалхяпеча капитальни ковнеш яра план республике тIехьхоачашта гIишлоьнера. Цхьабакъда балха тIа а шоай дечкарех лоархIа ца юкъарогIа-нешш. Царех я ЧИУС, ЧИВС, «Чечингаропромстрой», кхыкхера Кхенаш хьакъехьамбоапараш дац планировани еча, гIишлоп механизмех пайда эцача, нардан кийчъена, социальстера объекташ хьалъеча, материалашта кхом бечаш, бригадни подряд юкъе йоазаеча. Уж деррига дешаш кхоастдеча Iалъаьте малъ-ташш, дунен, хьакъехьа, хьакъехьа шерашка цар Iоаьлгонал.

Цуз тIехьаьга кхамаллин дийцаш ди хенача гIишлоьнхоша, къаьхьегама ветеранаша Социалистически Къаьхьегама Турпалхочо СМУ-2 директора Ш. Хаджиева, СМУ-7 директорша И. Бовсева, Грознефтехпромстрой» вокала Н. Кулебякина, обкомерча ветеранай совета гIишлоьнхоша секторе ахьаьрхо Б. Черне, кхычар. Цар кIоарга дашьхар техан республикерча гIишлоп организацей балха ерга хьал. гIишлоьнхой толамаш, царна Iатткъар.

Ледара болх бу снабженаша, эсала я планировани; уж тIехьарча барт1 шера 2,3-соа лакъенай гIишлоп организацей техническеи Iалашо, энергооборудованность. Цхьабакъда, цига эша кадденга ветеранаш ца хилар бахьан долаш цох пайда бабинабар. Уйла е эсан а сихха тоаде дешаш а хIама ца материалаш дешнен лаккъяр, кагий нахь мехкарийн гIишлоп организацешка дукхагIа хьажар, хьаьчунга хьежна эпаш далар, бахьана наьха хьашташ ма хулла дикагIа хкоачашдар.

ВIашагIкхетарге чакхдоалаш Е. В. Тумсоева дег1ара баркал ма-лъар ветеранашта, цIахо йодача хана яхь я хьинарегIа болх бе тIехьийхар цо уж.

Кхоана – юрта боахамеи агропромышленни комплекса продукци чакхйоахача промышленностеи болхлой ди

ДОККХИЙЧА ТОЛАМАШКА

Дикача къахьегама совгІа-мелиораценн химнзацен чотагІа цар хьувкъам лакхбара.

Кхаррча шера толамаш доах хьайбан лелаДеранна а. Керда низаш чудеесан хьанна-рен кхахьегаш я хьайбай фермашкара бригадаш, комплексей коллективаш. Шурен духни тІа-тІа духгаІа дакхаран дохкаран цоахІта могар деш я уж. Шоай низашТІалерзадаьд эгралонаш елга сихдара.

Шурийнен духнан лаьрхІа дола хьайбан интенсивно кхоабина вІашТІехьдоакхха-ча чакхдаьха балхаш а вІеэнга дац. Иоанхо ю хьайбай Іулаш тоадара, племенной доакан духгаІа хилийтара.

1985 — 1986 шера хьайбашка толаме Іа дакхийтара, дар продукташ духгаІа яхарай йохкаран тІехьа леланьча Ерригосзйн социалистически кхье юкъаметтаІгІа а даьрхІа КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК Сийлен грамоташ еннай Наврановски районна, Веденски районна С. Ординоникидзе цІерагІча колхоза, Грозненски районна «Советская Россия» яхача колхоза, Урус-Мартановски районна «Гехинский» совхоза.

Республикна дуникача колхозашеи совхозашеи дикка тІехнхоачашъвй кхаррча цепа йис бетта паччахьалихенга хьайбай продукташ йохнара планаш. Тоштаме дерд елдай шийттаІгІа тІатилетка задачеи канал хьалха яхоачашъяра.

Йис бетта балха итогех 900 долрнас хІара яхоабина Іаттагара яхо эзар соргІа килограмм шура лъкхай. ДІадахача шера «Терский» совхоза доярнас Тхаймазхитар Іисле хІара ше хьожача Іаттагара 4435 килограмм шура лъкхар. ЦІхьайттаІгІа тІатилетка эвденеи яхоабина доникаш Тхаймазхитар дахарах Халкъий Доттагіаца орден еннай Люсьяна.

Донкхий толамаш доахаши ший тІулахьех дина яхеташи хьакъег Ленина орден еначча Сушненски районна ХХ партсъезда цІерагІча колхоза доярнас Ткаличева Ульянаси «Назрановский» совхоза Іаьведи лелаДеча Костоева Хьаваси.

Йохкка балха опыт Іоанъ говзанчаш да доярнаш Хангереева Гийсати, Темирхановаа Марнан, Хомбазмадова Закнят.

Хіара цІера донкхий толамаш доахаш бернате кхъьег «Шелковский» госплемзавода вонккагІволча жа Іуно Социалистически Кхьакъегама Турпала Эсмухамбетов Нурде, Наурски районна Ленина цІерагІча колхоза вонккагІволча жа Іуно Социалистически Кхьакъегама Турпала Хамидов Элмарзас.

Уж тІехьарча хана хьайбай доахаме дукха балхаш дацъ фермашка бригадни водрай кнъьедолалара, хозрасчет вІашТІехьхьакхара, механизаци яра.

КІезига дац хьайбаш лелаДерий балха хьалаш тоадара чакхдаьха тІулахьаш а. ХІанъ чу а оттадаь Іа доакхийтаи латт хьайбашна. Керттерча дехьарех да яхь тІа доакъар Іалашдар, ихом беш из ДІадехкар, доакъара цехаш хадДаиза бохь беш хилар. Уж тІулахьаш вІашТІехь а дахьа шурен духни духгаІа доакхинга Іалашде деза.

Донкхеи бехкотхкаеи тІулахьаш цьхьалхха латт яхачен продукци чакхдаьхача промышленностен болхлошта. Дикачеи духгачеи ассортиментах йода наха эша кхачан продукташ дасамъхьа декхарийла бе уж. Оу тІулахьа оборудовани а хувцаш заводаштта реконструкци еш латт, керда тех-нологеи юкъаметтаІгІа, отходаш йоаташ чакхйоах продукташ. Оу эгралонаша тарх хуДийт ЬьхьалхшКа латта дехкараш толаме кхоачашде.

Иштта, планагІа уяла йоалІар 14528 эзар сом йолаш товарни продукци аранбыл 14000 эзар сома маьхьа тІатилетка из маьхьала кхиъяр план а кхоачашъяьй 114,5 процент.

Шийттаlагlча пятилетка задаиеш толаме кхоачашъяра, мехка Кхачан программа даІахьоча яхь тІа дуккагІа юртбоахама продукташ яхара ра мел эшараш долаш бе республика агропромышленни комплекса кхъьегамхой.

У. ЛЬЯНОВ,
Нохч-ГІалгІай АССР Госагропрома председателя заместитель.

Мехка Кхачан программа кхоачашъеча дуккагІа шурен духни дакхха ГІерташ хьинаре кхъьегаш бе «Назрановский» совхоза Іаьведи лелаДерашъ. Кхаррча шера ийс бетта 144 тонн шурел 185 тонн духни планан совгІа ДІаденнад цар паччахьалкхеташ.

ДІадахача шера цу юкъа яьхараша пиЙсйча дикка духгаІа яьхай продукташ. Иштта беркате къахьийгад **совхоза** болхлоша, оннъярбетта а. Дикача яьхьхамаша деззу совхоза болхлоша шоай профессиональни цІейн.

Уж толамаш доахача кхъьегаш а **Сийлахь** Іаьведи лелаДерашъ, Іаьсий лелаДерашъ, скотникаш, Хьаваси, скотника Барминхоев Ахмед, кхъьарашша.

Иштта. Кхъьегама Сийлен III степена орден лелаеча Темирханова Марианна уж шера итт бетта хІара ше хьожача Іаттагара 4700 килограмм совгІа шура яьхьхай, хІаьта 3500 килограмм шура яьхьхай дуккха ха ЙоапаШ Дальеко Кхъьегама Шеча Байрахха орден еннача Сагова Марема, Солтамахова Хаджиата, Гаэгиреева Тамаре, Іаьсий лелаДеча Костоева Хьаваси, скотника Барминхоев Ахмед, кхъьарашша.

Иштта. Кхъьегама Сийлен III степена орден лелаеча Темирханова Марианна уж шера итт бетта хІара ше хьожача Іаттагара 4700 килограмм совгІа шура яьхьхай, хІаьта 3500 килограмм шура яьхьхай дуккха ха ЙоапаШ Дальеко Кхъьегама Шеча Байрахха орден еннача Сагова Марема.

Хіанъле кхаррча шерара шоай планаши тІаийца социалистически деккхаршн яхоачашдаьд кхы дуккхача болхлошна.

Донкхий толамаш доах Іаьсий лелаДеча Костоева Хьабас а. Юкъера даьрхІа Іаьсий лелаДеча Костоева Хьаваси, скотника Барминхоев Ахмед, кхъьарашша.

Иштта. Кхъьегама Сийлен III степена орден лелаеча Темирханова Марианна уж шера итт бетта хІара ше хьожача Іаттагара 4700 килограмм совгІа шура яьхьхай, хІаьта 3500 килограмм шура яьхьхай дуккха ха ЙоапаШ Дальеко Кхъьегама Шеча Байрахха орден еннача Сагова Марема.

Советски наьха массасара хІама а хинна дІаэтаи хІара кол цІейй дикача кхъьегама толамашца белгалдоакхийтара. Цунна тешаме йолаш хьайбай тІа тха бригада а дукхаха хана денз.

Иштта, дІаяха цхьайттаІгІа тІатилетка 4 шера яхоачашъйр охха. Цхьаъроь сеи доахлаше хеташ тха болх, цхьабакъда, из иохьханца хеталур мара даш, бехктохкаме да из. Кийча продукци дІаяхьйта унаносна сш да тха. Керттердар цунхаза фуд аьлча, томатий, союй, компотий банкаш потребителанца ца Йоъаш дІаяхьхийтар ер да. Хіаьта из аттта дац, хІана аьлча, гаьларча новкъа яьлча лертІа упаковна на яь банкаи йоха тарлу. ТІехкха из эо ма лий заявзачнка а тха консерни завода а.

Духха йоихха яц тха технологи, Верриге а ялх саг. Кхаъкъа ялх тха технологи, Верриге а ялх саг. Кхаъкъа ялх тха технологи, Верриге а ялх саг.

Донкхий толамаш доахаши ший тІулахьех дина яхеташи хьакъег Ленина орден еначча Сушненски районна ХХ партсъезда цІерагІча колхоза долрнас Ткаличева Ульяваси «Назрановский» совхоза Іаьведи лелаДеча Костоева Хьаваси.

Йохкка балха опыт Іоанъ говзанчаш да доярнаш Хангереева Гийсати, Темирхановаа Марнан, Хомбазмадова Закнят.

Хіара цІера донкхий толамаш доахаш бернате кхъьег «Шелковский» госплемзавода вонккагІволча жа Іуно Социалистически Кхьакъегама Турпала Эсмухамбетов Нурде, Наурски районна Ленина цІерагІча колхоза вонккагІволча жа Іуно Социалистически Кхьакъегама Турпала Хамидов Элмарзас.

Уж тІехьарча хана хьайбай доахаме дукха балхаш дацъ фермашка бригадни водрай кнъьедолалара, хозрасчет вІашТІехьхьакхара, механизаци яра.

КІезига дац хьайбаш лелаДерий балха хьалаш тоадара чакхдаьха тІулахьаш а. ХІанъ чу а оттадаь Іа доакхийтаи латт хьайбашна. Керттерча дехьарех да яхь тІа доакъар Іалашдар, ихом беш из ДІадехкар, доакъара цехаш хадДаиза бохь беш хилар. Уж тІулахьаш вІашТІехь а дахьа шурен духни духгаІа доакхинга Іалашде деза.

Донкхеи бехкотхкаеи тІулахьаш цьхьалхха латт яхачен продукци чакхдаьхача промышленностен болхлошта. Дикачеи духгачеи ассортиментах йода наха эша кхачан продукташ дасамъхьа декхарийла бе уж. Оу тІулахьа оборудовани а хувцаш заводаштта реконструкци еш латт, керда технологеи юкъаметтаІгІа, отходаш йоаташ чакхйоах продукташ. Оу эгралонаша тарх хуДийт ЬьхьалхшКа латта дехкараш толаме кхоачашде.

Иштта, планагІа уяла йоалІар 14528 эзар сом йолаш товарни продукци аранбыл 14000 эзар сома маьхьа тІатилетка из маьхьала кхиъяр план а кхоачашъяьй 114,5 процент.

Шийттаlагlча пятилетка задаиеш толаме кхоачашъяра, мехка Кхачан программа даІахьоча яхь тІа дуккагІа юртбоахама продукташ яхара ра мел эшараш долаш бе республика агропромышленни комплекса кхъьегамхой.

У. ЛЬЯНОВ,
Нохч-ГІалгІай АССР Госагропрома председателя заместитель.

ЦІЕЙ СИЙНА

Бакъда, массеех къаман наха яхь латтан я. Иванченко Дина, хирашка я, Валиулина Рашида татарча я, Мазиева Мадина — ногхо, яхьбаран. Цхьан цІеи дезал Сайпина дукнкача пиерашка кхъьегаш да тхо.

ХІаниЙ тха бригада ерригача заводе мел йолчарел толашгІа, малагІа кхайле я тха толамий? Бакъдар ала деза, кхайле цхьаннга я яп. Духьхал хІара саго шийна хьалхашка латта декхар ма дарра довзашъ, массане хьадер юкъара гІулаьх долга кхетадар да. Тха бригаде прогулаш алга, балха тІеэчахьусалга, аз из дича а кхъчар хьадергдар из-м

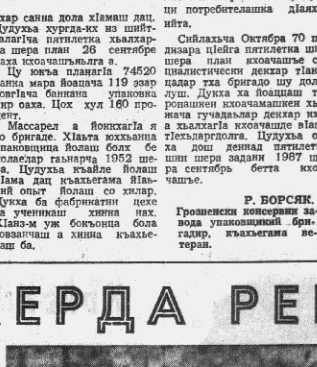

Кхоанара тхоай профессиональни цІей оаха белгалдоакхх шера планал совгІа массеех эзар банка продукци потребителашка ДІаяхьнйта.

Сийлахьча Октябрь 70 шу дизара цІейта пятилетка цин шера план кхоачашъе социалистически деккхар тІаийцалдар тха бригадо шу долалуш. Духха ха йоаЩаш тарронашкеи кхоачамашкеи хьежача гучадьлабар деккхар яхь вІашТІехьдаргдолга. Цудухьа оаха дош деннад пятилетка шин шера задани 1987 шера сентябрь бетта кхоначашъе.

Р. БОРСЯК.
Грозненски консерни завода упаковщицкий бригадир, къахьегама ветеран.

«НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЮРТА БОАХАМА ЗАСЛУЖЕННИ МЕХАНИЗАТОР» ЯХА СИЙЛЕН ЦІИ ЯЛАРАХ ДОЛА

Нохч-ГІалгІай АССР Лаххехьарча Совета Президиума

УКАЗ

Юрта боахама механизаце даьхье доккхий тІулахьаш нарагІдувлараех, къахьегаме дика толамаш дахарах, общественни вахаре хьинаре дакъа лацарах «Нохч-ГІалгІай АССР юрта боахама заслуженни механизатор» яха сийлен цІи лойла:

Яковлев Григорий Ивановича — Сунженски района ХХ партсъезда цІерагІча колхоза трактористе.

Ахмадов Шамун Тупаевича — Грозненски района «Атагинский» яхача совхоза кертерча инженер-механика.

Темирбаев Мовсар Вадудовича— Гудермесски района «Новогрозненский» яхача внисовхоза тракториста.

Ютаев Ахият Ахматовича — Советски района «Новаи жизнь» яхача молхоза тракториста.

Яхьяев Хамеда — Советски района «Ленинский путь» яхача совхоза трактористе-машинеча.

Хатуев Шамсудин Юнасовича — Шалински района яхача совхоза тракториста.

Фаргиев Къурейша Махьмад-Гирена — Малгобески района Горькие цІерагІча внисовхоза тракториста.

Калоев Ярача Ахьмада — Назрановски района «Знаменский» совхоза тракториста.

Нохч-ГІалгІай АССР Лаххехьарча Совета Президиума председатель К. БОКОВ.

Нохч-ГІалгІай АССР Лаххехьарча Совета Президиума секретарь С. КОЖУХОВСКИЙ.

г. Грозный, 1986 шера 12 ноябре.

«НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЗАСЛУЖЕННИ ХЬАЙБАШ ЛЕЛАДЕР» ЯХА СИЙЛЕН ЦІИ ЯЛАРАХ ДОЛА

Нохч-ГІалгІай АССР Лаххехьарча Совета Президиума

УКАЗ

Хьайбаш лелаДеча даьхье доккхий тІулахьаш нарагІдувлараех общественни вахаре хьинаре дакъа лацарах «Нохч-ГІалгІай АССР заслуженни хьайбаш лелаДер» яха сийлен цІи лойла:

Саламова Айбика Мусаровнана — Ачхой-Мартановски района «Самашкинский» яхача совхоза доярканя.

Адуева Тамара Юсуповнана — Урус-Мартановски района Мичурина цІерагІча совхоза доярканя.

Витргов Ярали Сарапиевича — Надтеречни района «Горагорский» яхача совхоза зоотехник.

Бахмадов Мади Джамалдиновича — Малгобески района «Малгобеский» яхача внисовхоза вонккагІволча жа Іуно.

Темирханова Іаьлий Маржана — Назрановски района «Назрановский» яхача совхоза доярканя.

Нохч-ГІалгІай АССР Лаххехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ.

Нохч-ГІалгІай АССР Лаххехьарча Совета Президиума секретарь С. КОЖУХОВСКИЙ.

г. Грозный, 1986 шера 12 ноябре.

ГЕЛАНЕ КЕРДА РЕКОРД

«Кавказ» яхача совхоза къонача, бакъда Хіанъле а цІи хезача жалуя Муцагов Гелани Кадыровичан цхьа ялх Інйнадац тхо. Цо Нохч-ГІалгІайчеие жа яхоабина керда рекорд, оттаьлй — хІара бахкача бІаь жийна тІехьара 171 Іаьхар хьалихебаьЬ цо (хьалхара рекорд яьккар а из вар). Из доккха карагІдаьнна хІама да! Цу духьа оаха тахан а дувц цу башха дикача къахьегамхочун вахарахь творчески кхьъьахьи, Тхо тешаш цох кхы а дувцарг а йздерг а хиларах.

— Хьвовла хІаьта,—аьлар Кандыр Муцаговича. ТІаьнка Кандыр Муцаговича, цхьа ший даьхьа аьлар: «ЦІхьатерра яхь хургьяц вай. Хьо къона вале а, тхона юкъе вац хьоца нийслурлюлаш са».

Хьанйцача дахкача жево гІадвиганзар къона жалу. Жа фух да ала йиш йолаш дацар ма массе тайна. ЙІна дарг. Кхы а могІа дар цхьаъ-кха, жа низ беха, гІийла, кхотадеина хьарча тха до-лаш Іанта дахар. Вочча сурте жа Іаьвеи боьгІа Іаьсий лаьттах йоаллар из хьнара а яьна. Тхов дукхханачъара беха бар. ТІаьден вон яр цу чу.

ГІелагІена новкъахьетта де баьккар цуи вежарийй йижарийй дан наиеи. Цхьа-на ДІа а этта ІоцІенйир цо, бешкарт, тоьбир тхов, ТІаьнка пенаш. Жа дахкаргдола моттиг кийчъе болабе-лар.

Ши бутт баьннача гІолла йовзарййоачча яьлар жел а жа а. ГІоэбаллар жалуя и. Жа дахкаргдола соса. Бе ДІаяз а доакхехалар, — йоах Гелане. — Цудухьа Вознесенски станице школе 7 класс йистеньккхача дас лелаеча Григорий Иванзар дац. Хіаьта ДІаяхь деша лаьрхІар сайрийнарча школе бархІагІча класс. Иштта йистеньккхар аз коъьер школа, 1918 уж даьннача хана со бригада деша вола член вар. 12 шу даьлча гІоне хилар со сакманкин волаш.

Дика болх бен хиннав на. Цуа дикагІа сакманкин хинна-вац цу округе. ЦаІ тІера ца боалийташ Іоахарий хьалххедьаьд цо. ХІаьта цун сакмане эгара дикагІа лаьрхІа доаГІар, тоьлора, чІоаГІлора Іоахарий...

1976 шу чакхдоалача деношна жалуй бригадана керте этгар Муцагов Гелани. Хіаьта цо ший даьга Муцагов Кадыра аьлар:

— ХІанъ, дала, іхьатарра а лерхІаш яхь іоаггарра ка хиларг.

Из массаза а лелаш хила деза, — аьле хьалха

доакхкар Гелане ший новкъостанта. — Ткаънга уж тоа а ду, уттаьлйена а ду.

Шоай дахкаргдола тоаденна жа гуш гІадбахе хуьар Іаьсий жалуй. ХІаьта царна юкъе дара дола жа дукхаха а доакъа. Уж тайна жа довкъашкеи лоамашкеи, каст - каста дикъа доху увттача мотта-гашна дика тарлуш да.

Цар тха мах болаш да, ах бІагІча чо болаш. Грозненски мерзнос яхача нсхали ду тха долча жево лучуй духгаІа дулх ду іар.

Бакъда ГІулаьх дужаш дацар. ТІаккха жа леладеча ферма заведующе Ю. Мезина 1960 шера авгусТ бетта Муцагов Геланега аьлар хьалхара бахкаргбола цаІ ах шу даьнна 511 жий ДІаяза. Кой йиъ пороДех дар; лоамаш хардоль.

Кхуьбаседа Кавказа, линьюльи, Грозненски мерзнос. Гелани раьза хилар жа хьазца. Кхуьбаседа Кавказа фух дола кой доаладе хьайна а аьлар. Ше вахар из «Восток» яхача Ставропольски племзаводе кой хьахержа. Хьахержача кошта кюпе белгалбар цхьа къона ка. 15 буттт мара балаза болча цо 92 килограмм озар. Ший фух долча жена юкъе из хьабьаьна кан жийна чемпионаш бар. Гелане дуккха къахьега дийзар из шийга чкачийта. Из бахьан доаш гІалат а валанар. ТІеэ тІадоаГІача шера 13,3 килограмм тха дайкхар цун-на тІера. Хіаьта цох хьадьна-на жа дог деладеш дар.

Муцагов Гелани хьалха Іомаевеннавар жена искусственни осеменени е, из лоар-хІаме болх сайта цхьаннех а тешаш из. ХІана Іоахарий кхедара тешаме гІонча Тумшина я. 9 шера болх беш цо дукха хІама Іомадаьд ший маРагара.

Дукха а хьинаре а къахьегаш я жа леладерий бригала. Цо вахар дІаьхий хулийт. Шерагара шерта дукхагІа хул цар алаяп. Шера хадаяза чера бетта 40 сом аваие эц цар. ДІадахача шера планал совгІа продукци яккхар-ча преми лаьрхІа бригадана 15 эзар сом яхъен 105 Іаьхар лелор. Муцагов Гелане-на цох пхи эзар сом совгІа ахчен 40 Іаьхари кхьаьар.

— Са во боацаш боаман а бя,—ууна Гелане.—Шерта эгтара дикагІйола продукташ хулийт тхона цо. Кіезига хилад совйоала продукташ а. Цо йиш хулийт сога Хіара ше паччахьалхехьа 20 центнер тайп - тайпара дулх, 400 килограмм тха, дукха шура йохка. Цу тайпара, дезаш долод дика йохка я.

Муцагов Гелане деззи дина хьал долаш бе, Цеинаяна цІагІара деэараш де атта хилийта вай ханара электричеча приборан нйиаЙ. Шин телевизор, радиоприемник, журналаш, специальни литература да. Цу дерригне а дезала духовни хьашташ кхоаллургу.

Гелани музыка, футбол, хоккей, кинои театри деза из. ХІаьта МагІалбине е Грозне дахка кхетаре «Нива» яха автомашин а волдеска йола мотоцикл а я.

Къона, унахЦена, низ болаш на Муцагов Гелани. Из ГІоаГІа лелаеча Гелане областной партийни конференце делегаталла тернар Муцагов Гелани. Из Вознесенски станични Совета хьалха деаЦуят ва. Коллективе общественни вахара юкъе дизза дакъа лоаЦ.

Цо кулгалдеча бригадана доккхий толамаш дахарех Кхуьбаседа Цеча Байрахха орден еннай.

П. ХАЛУХАЕВ.

СУРТА ТІА: Г. Муцагов.

Мутиев Дауд. ХІаьта цун мегтта шоллагІа гІонча Тимофей Швалюк ва.

— Са ихо бер да,—йоах Гилане. — ИохихагІйолча йиЙий 7 шу да. Хьусени Кишин вокзал хІитта, парех а йолаш хургба. Уж бераш, ЗІамига волча хана сона деззаш хиннача тайпара, Іоахарий дезаш да. Царна ХІанъе а цхьаъ-на ХІамаш доаз. Массеех шу даьхча бригадера сакманкинаш хургба царех.

Гелане из дувц цІеиаштта. ХІана Іоахарий кхедара тешаме гІончча Тумшина я. 9 шера болх беш цо дукха хІама Іомадаьд ший маРагара.

Дукха а хьинаре а къахьегаш я жа леладерий бригала. Цо вахар дІаьхий хулийт. Шерагара шерта дукхагІа хул цар алаяп. Шера хадаяза чера бетта 40 сом аваие эц цар. ДІадахача шера планал совгІа продукци яккхар-ча преми лаьрхІа бригадана 15 эзар сом яхъен 105 Іаьхари кхьаьар. Муцагов Гелане-на цох пхи эзар сом совгІа ахчен 40 Іаьхари кхьаьар.

— Са во боацаш боаман а бя,—ууна Гелане.—Шерта эгтара дикагІйола продукташ хулийт тхона цо. Кіезига хилад совйоала продукташ а. Цо йиш хулийт сога Хіара ше паччахьалхехьа 20 центнер тайп - тайпара дулх, 400 килограмм тха, дукха шура йохка. Цу тайпара, дезаш долод дика йохка я.

Муцагов Гелане деззи дина хьал долаш бе, Цеинаяна цІагІара деэараш де атта хилийта вай ханара электричеча приборан нйиаЙ. Шин телевизор, радиоприемник, журналаш, специальни литература да. Цу дерригне а дезала духовни хьашташ кхоаллургу.

Гелани музыка, футбол, хоккей, кинои театри деза из. ХІаьта МагІалбине е Грозне дахка кхетаре «Нива» яха автомашин а волдеска йола мотоцикл а я.

Къона, унахЦена, низ болаш на Муцагов Гелани. Из ГІоаГІа лелаеча Гелане областной партийни конференце делегаталла тернар Муцагов Гелани. Из Вознесенски станични Совета хьалха деаЦуят ва. Коллективе общественни вахара юкъе дизза дакъа лоаЦ.

Цо кулгалдеча бригадана доккхий толамаш дахарех Кхуьбаседа Цеча Байрахха орден еннай.

П. ХАЛУХАЕВ.

СУРТА ТІА: Г. Муцагов.

Вай лоалахой болча

НАЬНА ИРАЗ

Сийлахь - йоккъаза Октябрьски социалистически революцие 69 шу цу дийнахь къоначу хьо кхоана хургIойлча демонстрацена кийчлуш, салолаш бар инберашпаш. Цхьа-бархьа, пIелхIа бацар шоай кхъхьегама вахте латтарах а. Царех бар мацкъуьча эздана бригадир Т. Саламован цуьн нешаин. Городе бахача наха эттера лоарIаме боле кхача — маьхь йотташ бар уьш.

Чам боаца маьхь «хъае» Iемадаш Т. Саламовай кулгаш. Иза да цо шоай нешаннара хьадехар а.

— Са бераш а уьх тIа на тIа маьхь эца, — Iохаг цо. — Чоаргlа йоаг со цига наха тхоай продукцеш во дош алар, берашта из хазар.

Т. Саламовай йоркI дезалхо ва. Уж берригаш а шоай нана санна кхъьхегам духха безаш хьалкхийнад.

Уьх тIехьаьрча шерашца заводе болх бе аттагIа хиннад. Предприяте администраце, партийни организацеде бокхха теркам тIабахийтаб цунна реконструкцин яра, из шерзьера. Цхьанна оттаьлий бод хьувши маьхь йоттаьш йола автоматически оборудовани. Кулг-кара ду балаш чоаргIа IалIаденнад. Из дарах пхьал лаккъенаш маьхьа дикал.

— Цхьабаьнзьа, сага кулгаш доаддаш цхьаьна технологически процесс лаIойдаш йоах, — Т. Саламовас. — Говзал яшаш я массахха а массанахь а.

ДикагIйолча болхлочун сий ду коллективо. Хьанаре къаьхегарах цунна еннаI Къьхьегама Сийлен III степена орден, «За трудовую доблесть», «За трудовое отличие», «Къьхьегама ветеран» яра медалаш.

— Ираз долаш саг хиннаI со, — аьлар цо. — Хlана аьлча наха чоаргIа эшача профессех болх бе, берашца хьажкеде, царга доаддаш шийта ираз деннад соца хьамсарча Дахьено, Тlаннха цуьн дезагIа кхы фу дуррда...

«Дагестанская правда».

СИЯРДА ВАХАР

Цхьабола наха хул сиюха кхъчар безаме, дог-ойла тIаоаш. Е докхий къамаьлаш а дувцаш цар, е докхий гIулакхаш а дац. Цхьабаьнзьа, цхьа бIаргабаьлла цIамюки дагарбалаш, юха а юха а царех бIаргI тоха безам хул.

Ишшта юш Тырныаузе Тебуева Сима. Малий из? Профессех — токарь, вахара оамалех — доч-пхеа, безаме, задний йоI, говзаяч. Масане йоаг Сима космонавт хила лоьш хилча, из де низ, хьинар тоьхьдар дуч.

Цо болх бу инзкольни аппаратура завод йоккха яц. Цудухьа хIаравар диканка дуккхаза а бIаргаго йиш я. Сима йолча кест - каста боагIа новкъостий, цо кашгIаш йоьзийт царна профессе «къайденаш».

Цаккха малаш заседе Сима санна халахьовлаш, алли санаш, гитара лоьхаш, чаьхьа тапдар «белхазбеш»? Цо дакъа доаддаш йола заседерга художественни самодеятельноста группа Баксане дикагIа-рех я.

Дуккха дика хIамаш хиннаD Симай вахар. Из кержаI Черсий-Балкарой АССР Лахчьхьарх Совета депутатхалла, КПСС Тырныаузки горкома членалла. Цул совгIа, хIанзарча асалсага суьгIсибат а да цо.

«Кабардино-Балкарская правда».

ЛОАРХIАМЕ ГIУЛАКХ

Уьх деношка чакхъьлъа Iуьйр Къулбаседа,Жийрий КПСС Пригородни райкома пленум. Цигта къамаьл дир районна секретаре Е. Х. Кушховас.

Цо дийнар политически экономически денар тоадара де деахчох, цу тIехьажа районе Iоаьлча опытах.

Цул тIехьажа, къамаьл дьяна С. Конаева. М. Хаттиева, К. Катмазова юоаргта дашхар керттерча доклада маIан. Цар белгалдахьар патриотически, интернациональни, атеистически хьетам балари парте социально-экономически политика чIакхъяккхаря тахаварча ден лоарIаме гIулакх долча.

«Социалистическая Осетия».

МАССАЗА А ХА ТIА ЛАТТ

Бийса юкъъеяхача хана малав ца ховча саго телефон а теха хоам бир:

— Карпински кургана гIа вожацаш хала човнаш а ял, цхьа саг улл, аьнна.

Малав из? Хиннар фул? Из хоша дацар.

Дукха ха ялалехь Заводской РОВД юоара араьлна оперативни группа хатар хиннача кхьачар.

— Во сурт дар тхона бIаргадайнар, — дувц вокхагIоалча опер уполномоченне Уциев Iалаудина. Човнаш ны хиннар дийна вацар. Тхъеста чов яьяр цунна. Гуш дар дов дьяраш кьяза, кхераме нах болга. Уж муьхха бита йиш ядар, ма хул-ла сихагIа хьалаханза баргIацар — аулакхой. Ха йоаг йиш йоьлаш массане а хьетадора. Цхьабаьнзьа, дар лаца йиш йолаш цIакхкха а дацар. Дов дьар цаI е массехк сар ва ховш а дацар.

Дзаболабелар хала, ца зувш цхьаккха а хIама дита йиш йоаца милицейски оперативни бюро. Лоалаца бахача нихара хаьттар цох цхьа-ха а хIама ховш сар вий. Гучалаьлар цу саррьяьха уьказара таьна йоаца цIвеи улица тIа сар йоагIаш мотт!иг хиннийта. Ишшта Iохаг уьказа хиннача бIаь сагах хIара вар. Цох а тIулаьх химанзар. Хьалаца, легабъан бе йиш йолаш хIама норадинзар.

ТIехьаьрча цхьанне аьлар шийтта сахьат доаллаш юоаца мотт!игера ведда города юкъе Iочуюоагlаш ши зIамига-

тIа саг шийна бIаргавайра аьнна. Уж малаш ба? Фу деш хиннаб уж цу мотт!иг? Мичхьа бIаь а, хьалаха бе-за уж кагий наьх. Юха а дIанкар наб, сатем байна бийсаш. Цхьабаьнзьа, зехьа-м йоаннаб уж. Из да. Керттера дар. Хьакоравир зулам дььчаех шинъ, тIехьаьгIа гучадьалар ихоалагIа цхьаьккха а царна хиндо. Дукха ха ялалехьа уж кхоккхе а суьа хьадхкашна эттар. Уж бар цхьаннахьа балха боаца, наьха дьар аулаш дела Э. Сагапиев, А. Мадаев, Ш. Рашидов.

Из зулам гучадоаккхача хьянаре дакъа лацарах Iалаудина а цун новкъосташа а министра приказагIа маьхера совгIат делар, баркал, аьлар. Дукха да цуI тIехьагIа гучадьяха зуламаш а тийна совгIаташ а.

Массаза а кийча хила безаш болх ба милице бар. Цун службашта юкъе а кхъстта хала а кхераме а ба оператив-ни болх! Дог раьза а долаш Iайха хержа ваханий хьо цу балха, аьнна хьаттар аз Iалаудина.

— Ма дарра ала яхий Iа? Берий хана денз сона дагалаьттар, хьалхашка уьтташ кинка сурт — айса зуламхой мишта лъвц дар. Из са нохоачаш а хиларг, — аьлар цо.

Хетаргlаьх дац новкъостал юоадаш хиннаваь Iалаудинан оперативник. Цун да — Назарбек Исрапилович а хиннав ший тайпара оперативни бIаь-ча тIа. Фашисташ ваI Дьахех летача хьалхарча денош-

Шеко йоаддаш, ше малагIа наьхъ тIа воалл хоьш, хержай цо ший профессеи. Дукха ха я из цу гIулакха кийчвала волавенна.

Школе заргIача хана милиционер дола цхьа хиниика, цхьа фильм дитацар аз-ца дешаш, ца хьожаш, — яхаш дувц Iалаудина. Ховрз милице болх бечча зоаннеш санна физически низ а эшлага.

Ийслагlча классе дешаш волча хана хьалхара йотало йьяккхар цо мехка кагигвошташа юкъе тIаIатохаларх латара хиннача къобсаме. Цу хана денз спорт цун вахара цхьа дакъа а хиле йIоотт. Котало а дIанкаш латтош хиннав США тIа-ботча атлеташца, дакъа лаьцад Нурядиндов Ханташий цIергагIа туьрнир.

Верий хана денз спортага доттагIаI деладар чоагIа навлаьдоаг Iалаудина экзаде тIулаьх ер вахача а. Уххаза цох хул спорта мастер. Спортемен, тIема а политически а кийнош отличник ва-йха а хIама ховш сар вий. Гучалаьлар цу саррьяьха уьказара таьна йоаца цIвеи улица тIа сар йоагIаш мотт!иг хиннийта.

Хетаргlаьх дац новкъостал юоадаш хиннаваь Iалаудина оперативник. Цун да — Назарбек Исрапилович а хиннав ший тайпара оперативни бIаь-ча тIа. Фашисташ ваI Дьахех летача хьалхарча денош-

— ЗIамига сар, малагIча службе хила безам ба хьа?

Лоаца дар денна жоп:

— Оперативни.

Разведче болхаш санна новкъостий тешаме хила безаш моттиг я милиции. Дина новкъостий кIнийтар учхана Башкиров Вахар, Денинев Юори, Сайдулаев Хьамид, Яшуркаев Вахаа... Тешаме, опыт йолаш оперативникаша да уж. Дукха хьа-йийдар царгара Iалаудина.

Къамаьл чакхдолаш вожкагIводча хьаттар аз — генгара бехдар фу доаркI а хьай балха тIа? — Гагах доадла дика дар бIаргагулга, кулга цIена хIар, денал.—Ишшта дар жоп.

Денал, кIоначхал... Из доадаш волчох милице це хIама дац. Балха, цIаIа, саболача хила, — массаза а ха тIа да милице болхлой. Царна новкъосташа а, массаза а ха тIа да милице болхлой. Царна кIоначхал ва кIоначхал. Ишшта Iалаудин. Назарбекович а.

М.-В. ЦИЦКИЕВ.

ШИРДАЬННАЧА ГIУЛАКХАШЦА—ЛИРА КЪОВСАМ

ДИ—КЪАМАН КУЛЬТУРА ДАКЪА ДАЦ

(Малав ца ховчун письмона дола жоп)

Уж шера 9-ча августе «Сердало» тIа аралъяр «Гуна-ча обрядашца цхьана вайнахага кхачаьлаш уж дина деза денош а долаш.

Из бей советски социалистически цIейни СССР - дерригача вежарашца дукха социалистически къмаий геттара йоккха духовни ганз я. Хьала вайнах, гуржий, ярсий, кьыбараш цхьана а болаш деззе йоаш йоаца цIейни вай хьатIаэнан. Боьхьонца дола къмаи цIей интернационални чу-вошташ болаш а къмаи кьестадеш болча дина обрядах хIама па доалаш а да.

Дина деза денош хьаллоаш письмон автора новкъа да мурдашца деладелча гIулакхаш дукъала вай ней-пайбоазон тIа статьяш арабоахаш хилар. Мурдий реакционни гIулакхашца ешаш пикарах кригIаца новкъий гIалгIайи къманна духьлара а из белгалдоаккхаш а дола хIама дерхI цо. «Тхона новкъа уж тIоай къмаи шитта дувлаш, мел дукха къмаш да вай мехка газеташ тIа шитта да дувлаш», — йоах цо.

Письмон автора дугалучлар вайнаха «привилигированнк» къмаш да, хIана аьлча наьхъ тIа деза денош да, хIана аьлча уж денош хьаллирара хьакхеллад Советий Iьадал котдалар бахьан долаш нохчийн гIалгIайи халкъаш а СССР-а кхыдола халкъаш а.

Уж деза денош ший ца хьаташ хила йиш яц идейно-нравственни къе хургдар. Бакъда, нохчийн гIалгIайи гIаннарча Арабе. Ислама кхыа Даймехкен тIемаех дола ялдеш дезаш хилар. Масала, цунна деза Исламан Шейпановх. Хаппаша Нурадилоевх, Маташ Мазаевх дола ялдеш. тIехьара дика ялдеш ца йан, безаме хеташ хIана царна ладугIардгIар аз», яхаш лаьду цо. — Музыкальни дIанадаль уж дахх хала да», — йоах цо. Из бакъда, да а да хала моттигера авторий ялдеш лаха. Уж аттта норордолаш хIама де деза тIехьа а ца тетташ.

Письмо тIа керттера новкъахетар хьахиннад цун автор вай духовни вахаре обрядоан культура ницкъала маре йоаца хилар ларбар чоагIа холуш воландаь. Цудухьа оарц доах цо: «Саг велча, из дIавола ма вешнй, из де хаь божкхийча наха маьрь.

Из оарц дакъхар доагIаш а массанера ихоачаш а да. Дино ма яхьара а доашаш, ненна саг вай! Ма ялдеш тайпара дIавоаллийта хIамаш эцаш а тIехьатетта йиш йоацаш а да.

Вай тохкаш долча письмон чуловацаш хьахоахь цун автор ди къаман культура дакъа а лерхIаш, из хьалла-да гIерташ хилар. Бакъда, дунен халкъаш истора. къасстта аьлча вайнахъ истора а, тешал ду йинза йола къаман культура дина хьехамашца дукъала хиларг.

Вайнаьха истора чухь ислам дина тIама дадл а яхаш, нравственни тIена мел дар дорцеш цу динах керхIа автор чоагIа гIалатавьл. Наьха, дерригача халкъа идейно-нравственни унахилеш лорахр дукъа халдаина ихоасам доаггабе безаш дина духьала, гилманеи социалистически культуранен карагIдаьнарашца чоагIалаю а дувцаш.

Гой ер да къасстта белгала: «Дойче воахи дайтунге» нарадерзадьгул тIехьагIа Фрейс хийцар газета керттера редактор гитлериза-ца шеранна СС гауптштурмфюрери Гессен лаьтта (агу) НСДАП уполномоченни хиннн хинна волча Вальдемар Шютц гIулакхаш тIа хилара список цунчул «Вегштрайа Фолька Рейхенберге газе-йIтери 1964 шера парти хьахиннача хана денз НДП членаш волча Рейхард Поворнеца. Фу па-товр лаьцар Шютца Фрейна? Ший эсковски фуражка лабал газ-гIа дола хIама гуш -вацар из.

Кердача къалаша нердараш дIадех. Царех керттера дар да неофашисташа вIашагIйхотабалар. Бакъда пластика байракл, яIал а доашаш (из корта башпа-ршта да), мехка политически лоархIам болаш килийтара цхьан вIашагIйтан йолча аьттехьарча объекташ-нене тIкъама яIал. Бокъ-калгIар аьлча из дан неоконичнеи бараша традиционни фашизма идеали пи-талга. Уж еррига свастикаш, фата етташ «хайль Гитлер!» яхан маршагIа бохза гIа. «масеала а селханарчарь» кхыбола рибутника ихоачамболаш-шIодаьлI дуникхача наха. Нах бина ба цIвалханаечча фашизмна пулуха уйла йIр морача фуниционераша, керда дакъа IаьхIокха зеа кхьанара лозунгаш, тIаннха «нах ваI ба» аьнна.

ХIаьта Шютца яIалйаен «къьнара» фашизм я. цунца динка обывательн кера а вещ, из нараверзаве гIертача аьттехьарча партеехи организацеехи бола тешам боха а беш. Рейнхард Поцорин — из кхыдола гIулакх да. НДП — хIен ахчхилар новкъалаланзар цунна «судетски немиий земляческво» (Судеташ ЧССР территоре хинъа да) кхыа ревапнистски организаце оргIан долча «Судентенлойче цайтунг» яхача газета редактор хила а хIа-та цуьл тIаьхьа-гIа цох дIаьхьа а. Фрейна цу изданех хIар «дика кнз болча» неофашистски организацеттен ревапнистски земляческаттеен юкъе бувзам беш йола лаьно. Хьаьта ун канцлер Коль ше юкъе а волаш ФРГ Iаьдал бе доаллараша, шерра гIулаех дарбанзар, доал лерча аьттехьарча паптеша юкъе а кхыметтел бундестаре а йоаI вахалаш болаш я. Сенна бан из неофашистски политически дIаьхьалашна бахара бола нихъ, ревапнисташа дIалехараш пар дика къалхашцаш хилча «Iаьта аI» «...Оаха политически отгадер да спи исторически лозонашна немецки кхыаи паччаьлкIех мотт!игера. Уж доазонаш... Злъбе а пап. Одере а дап. хIаьта эзаран шерш хьалха денз Мемеле га (Клайпеда, Литовски ССР). ХIан аьлина но? НДП председателла Мартин Мисгичта аьлар. хIаьта из дан:... Верхни Силезе (Польша) бахь нахи пар хьалкхувш йола тIехьен дьяене юхабахнара морально кийкбар». Ревапнистски нелеглхабой союза» яхь патгар Герберт Чая ХДС-гара вола бундестага депутат. Боокъалдар аьлча цу шинне а довхар цхьа илли да. Мисгиут из кхы а чоагIа гIа дакхха кийча ва, хIана аьлча из илли деззи да кхы а ланхерча сферашка.

Моха вIашагIйтан тера пеблемас, йоах чурча гIулакхий министра Циммермана. «ФРГ-гI ГДР-н чулаьна па Iеш, ишшта чулоац Одера-Нейсана дехьа яIа малабола-лера германски территотеш а. «Тхо раьза дан массаза а дийнъа хиларз» яхаш нанцлера ше дIаIохайадеш кхыа — моллагIа а ультрааьттехьарнар тохалургба, малагIча наIарга ваха вега кхета а гергга. Цар тахан уж ХДС/ХСС лидерий наIарга уьтт ревапнисташа хIанзе а шоай коапаIарап хьайIайлаьдан.

Юха а вуьндарга вай мора барзмъаш дола «императора» Фрей ший баьдева «имперецаа». Гитлеризмаца тIехь кьювсам лоаттабеча къмача наха цун прессас тел геббельсовски рецептанца нийчъьл фашистски чулоацам боля цIей хьалхьедау йоазоп. Докхичча политически лозваре Фрейс Шприптера опытах пайда ян. Демокрес хувца объективно йолаш йоа реалеп, псевдодемократически лозунгаш неофашисташ нах шоапкахьа баха гIертлгта да.

Аьттехьарча партешца моттийта гIулакхаш а деладелаш, шо официальни Боппа тешаме хIлар ма могта тIоай Iогlйа Фрейс. Iаьдалах лаьна ший изданеца книгчески статьяш аралъяра, бекхаза вала гIерт из ма дарра хIама дувнара тхоашта хетар салау хила ма деший тхо а, яхаш. Ваваре хуеглола юкъерчаш гапга гIертача хана.хIаьта ишгта 1987 шера Бундестаре хургдолча уожжамашта хьала чоаI гIулакх долаш а. Цар Фрейс Мусгиут, К° шоай прессо аьттехьарчара. ХДС-а болча пайдаца йолаьь чаманаш баьвам долаш Iаьдехча фашизмна пулуха уйла йIр морача фуниционераша, керда дакъа IаьхIокха зеа кхьанара лозунгаш, тIаннха «нах ваI ба» аьнна.

ХIаьта Шютца яIалйаен «къьнара» фашизм я. цунца динка обывательн кера а вещ, из нараверзаве гIертача аьттехьарча партеехи организацеехи бола тешам боха а беш. Рейнхард Поцорин — из кхыдола гIулакх да. НДП — хIен ахчхилар новкъалаланзар цунна «судетски немиий земляческво» (Судеташ ЧССР территоре хинъа да) кхыа ревапнистски организаце оргIан долча «Судентенлойче цайтунг» яхача газета редактор хила а хIа-та цуьл тIаьхьа-гIа цох дIаьхьа а. Фрейна цу изданех хIар «дика кнз болча» неофашистски организацеттен ревапнистски земляческаттеен юкъе бувзам беш йола лаьно. Хьаьта ун канцлер Коль ше юкъе а волаш ФРГ Iаьдал бе доаллараша, шерра гIулакх дарбанзар, доал лерча аьттехьарча паптеша юкъе а кхыметтел бундестаре а йоаI вахалаш болаш я. Сенна бан из неофашистски политически дIаьхьалашна бахара бола нихъ, ревапнисташа дIалехараш пар дика къалхашцаш хилча «Iаьта аI»

«...Оаха политически отгадер да спи исторически лозонашна немецки кхыаи паччаьлкIех мотт!игера. Уж доазонаш... Злъбе а пап. Одере а дап. хIаьта эзаран шерш хьалха денз Мемеле га (Клайпеда, Литовски ССР). ХIан аьлина но? НДП председателла Мартин Мисгичта аьлар. хIаьта из дан:... Верхни Силезе (Польша) бахь нахи пар хьалкхувш йола тIехьен дьяене юхабахнара морально кийкбар». Ревапнистски нелеглхабой союза» яхь патгар Герберт Чая ХДС-гара вола бундестага депутат. Боокъалдар аьлча цу шинне а довхар цхьа илли да. Мисгиут из кхы а чоагIа гIа дакхха кийча ва, хIана аьлча из илли деззи да кхы а ланхерча сферашка.

Моха вIашагIйтан тера пеблемас, йоах чурча гIулакхий министра Циммермана. «ФРГ-гI ГДР-н чулаьна па Iеш, ишшта чулоац Одера-Нейсана дехьа яIа малабола-лера германски территотеш а. «Тхо раьза дан массаза а дийнъа хиларз» яхаш нанцлера ше дIаIохайадеш кхыа — моллагIа а ультрааьттехьарнар тохалургба, малагIча наIарга ваха вега кхета а гергга. Цар тахан уж ХДС/ХСС лидерий наIарга уьтт ревапнисташа хIанзе а шоай коапаIарап хьайIайлаьдан.

Юха а вуьндарга вай мора барзмъаш дола «императора» Фрей ший баьдева «имперецаа». Гитлеризмаца тIехь кьювсам лоаттабеча къмача наха цун прессас тел геббельсовски рецептанца нийчъьл фашистски чулоацам боля цIей хьалхьедау йоазоп. Докхичча политически лозваре Фрейс Шприптера опытах пайда ян. Демокрес хувца объективно йолаш йоа реалеп, псевдодемократически лозунгаш неофашисташ нах шоапкахьа баха гIертлгта да.

Аьттехьарча партешца моттийта гIулакхаш а деладелаш, шо официальни Боппа тешаме хIлар ма могта тIоай Iогlйа Фрейс. Iаьдалах лаьна ший изданеца книгчески статьяш аралъяра, бекхаза вала гIерт из ма дарра хIама дувнара тхоашта хетар салау хила ма деший тхо а, яхаш. Ваваре хуеглола юкъерчаш гапга гIертача хана.хIаьта ишгта 1987 шера Бундестаре хургдолча уожжамашта хьала чоаI гIулакх долаш а. Цар Фрейс Мусгиут, К° шоай прессо аьттехьарча. ХДС-а болча пайдаца йолаьь чаманаш баьвам долаш Iаьдехча фашизмна пулуха уйла йIр морача фуниционераша, керда дакъа IаьхIокха зеа кхьанара лозунгаш, тIаннха «нах ваI ба» аьнна.

ФРГ-е баха изг аьттехьарча партеи политикана ваьха боагIан хилар лаьхьа-лучча хьале неофашистеша гор доах лоал дера группировкас аьттехьарча низнй альянс вIашагIйтохарпи-Iарра. Царна дика дагалоIга мутахьа хинна цийна хIалхашца сунне ваха Гитлер канцелалла оттаве тIъаьнеча чIогIга лозарIаш хIан хиннача Гинденбурга легаза юхь пь могавар. А, уж-м Iертан канцлера мотт-тар лапас духьхьал уллуьв хила, иъьаннаьх-а ихоалагIа-ча, плане.бакъда уллуь болаш на-ге-мара. хIанзарчоа. Тахан ХДС -гIочча яхаре пассеца да, хIаьта аьлча кхоана шоашта тIехь шоаш тоссаргхIарах тешандаь.

Таханара неофашисташ динка эргаш ба тхъо шу хьалха хиннарел. Уж маьнарIа да, тIаьхьа НДП-на магнитара хьалхарчул газ-на дукгагIа хIама де лезаргдар. Из данне а дац цун «канонаIаргIа» Iаьдехь хилараь. Политически маневрашца коричнеи функционераша шоапкахьа тIехь - тIехьа дукгагIа нах баха мог кьюетгIа Iаьчъа хьалхарча эпаолоашна а.

Фашизм юхахьакхургхIара ихерам мичаб аьнна са-тийна Iе бахьан долаш бац 80-ча шерашкара нах. Из дукнхача тайпара я. тайтайпарча хьалашна тайп-тайпара хургьл. Морача пресца монополи — из Малхбузерча обществаца дьяеса дош дац, эца йIрча юхь ш. Из федеральни правительства оагIонгахьара муьхьабларча хьалбашнарара, неофашисташ хьалбашнарара, Из дIаIаьхар юхадийнде гIерта,дунен шоллагIча тIема итоагашна юхахьажа гIерта моллагIа а йола дунен халкъашта юкъера соглашенни шоай законодни толладеча хьалашна хьахинна законномерность я. Из ца хилча Фрейс, Мусгиура, ихIчар ихоаненга доггдах йиш яцар. Бакъда, уж йохбу ревашпзм, расизм, милитаризм санна йолча малхбузеигермански общества айперча яхленеша. Аьттехьа «йийрача» паччаьлкIехех политико ший гIулакхаш ду!

Дмитрий ПАЛЯКОВ.
(АПН)

Дозвода тIехьара

АПН корреспонденташа хоам бу

УЖ МАРШАГIА ЛЕЛ

• «Социальни нийсо хьяхь оаха» яхача лозунгагIа оррига-чча Ведниобритаие дукхаха наха дакъа а лоарIаме британски пенсионерий демонстрацеи чакхъьлъар. Лондонера, Манчестерера, Ливерпулера ишшта кхыча городашкара эзараш боа кхьаьна наха улицашка арабаьнзабар пенсионерий гIулакхий къаман юкъарча дийнахь дакъа лаьцеп, тоза правительствагара пенсионераш дикагIа Iалашбарен къабеннача наха деш дола медицински гIулаех эрдадьякха тоадарен хьадехаш.

СУРТА ТIА: пенсионераш англиийски столица улицашка.

Л. ПАХОМОВАН сурт. **(ТАСС).**

Гой ер да къасстта белгала: «Дойче воахи дайтунге» нарадерзадьгул тIехьагIа Фрейс хийцар газета керттера редактор гитлериза-ца шеранна СС гауптштурмфюрери Гессен лаьтта (агу) НСДАП уполномоченни хиннн хинна волча Вальдемар Шютц гIулакхаш тIа хилара список цунчул «Вегштрайа Фолька Рейхенберге газе-йIтери 1964 шера парти хьахиннача хана денз НДП членаш волча Рейхард Поворнеца. Фу па-товр лаьцар Шютца Фрейна? Ший эсковски фуражка лабал газ-гIа дола хIама гуш -вацар из.

Кердача къалаша нердараш дIадех. Царех керттера дар да неофашисташа вIашагIйхотабалар. Бакъда пластика байракл, яIал а доашаш (из корта башпа-ршта да), мехка политически лоархIам болаш килийтара цхьан вIашагIйтан йолча аьттехьарча объекташ-нене тIкъама яIал. Бокъ-калгIар аьлча из дан неоконичнеи бараша традиционни фашизма идеали пи-талга. Уж еррига свастикаш, фата етташ «хайль Гитлер!» яхан маршагIа бохза гIа. «масеала а селханарчарь» кхыбола рибутника ихоачамболаш-шIодаьлI дуникхача наха. Нах бина ба цIвалханаечча фашизмна пулуха уйла йIр морача фуниционераша, керда дакъа IаьхIокха зеа кхьанара лозунгаш, тIаннха «нах ваI ба» аьнна.

ХIаьта Шютца яIалйаен «къьнара» фашизм я. цунца динка обывательн кера а вещ, из нараверзаве гIертача аьттехьарча партеехи организацеехи бола тешам боха а беш. Рейнхард Поцорин — из кхыдола гIулакх да. НДП — хIен ахчхилар новкъалаланзар цунна «судетски немиий земляческво» (Судеташ ЧССР территоре хинъа да) кхыа ревапнистски организаце оргIан долча «Судентенлойче цайтунг» яхача газета редактор хила а хIа-та цуьл тIаьхьа-гIа цох дIаьхьа а. Фрейна цу изданех хIар «дика кнз болча» неофашистски организацеттен ревапнистски земляческаттеен юкъе бувзам беш йола лаьно. Хьаьта ун канцлер Коль ше юкъе а волаш ФРГ Iаьдал бе доаллараша, шерра гIулакх дарбанзар, доал лерча аьттехьарча паптеша юкъе а кхыметтел бундестаре а йоаI вахалаш болаш я. Сенна бан из неофашистски политически дIаьхьалашна бахара бола нихъ, ревапнисташа дIалехараш пар дика къалхашцаш хилча «Iаьта аI»

«...Оаха политически отгадер да спи исторически лозонашна немецки кхыаи паччаьлкIех мотт!игера. Уж доазонаш... Злъбе а пап. Одере а дап. хIаьта эзаран шерш хьалха денз Мемеле га (Клайпеда, Литовски ССР). ХIан аьлина но? НДП председателла Мартин Мисгичта аьлар. хIаьта из дан:... Верхни Силезе (Польша) бахь нахи пар хьалкхувш йола тIехьен дьяене юхабахнара морально кийкбар». Ревапнистски нелеглхабой союза» яхь патгар Герберт Чая ХДС-гара вола бундестага депутат. Боокъалдар аьлча цу шинне а довхар цхьа илли да. Мисгиут из кхы а чоагIа гIа дакхха кийча ва, хIана аьлча из илли деззи да кхы а ланхерча сферашка.

Моха вIашагIйтан тера пеблемас, йоах чурча гIулакхий министра Циммермана. «ФРГ-гI ГДР-н чулаьна па Iеш, ишшта чулоац Одера-Нейсана дехьа яIа малабола-лера германски территотеш а. «Тхо раьза дан массаза а дийнъа хиларз» яхаш нанцлера ше дIаIохайадеш кхыа — моллагIа а ультрааьттехьарнар тохалургба, малагIча наIарга ваха вега кхета а гергга. Цар тахан уж ХДС/ХСС лидерий наIарга уьтт ревапнисташа хIанзе а шоай коапаIарап хьайIайлаьдан.

Юха а вуьндарга вай мора барзмъаш дола «императора» Фрей ший баьдева «имперецаа». Гитлеризмаца тIехь кьювсам лоаттабеча къмача наха цун прессас тел геббельсовски рецептанца нийчъьл фашистски чулоацам боля цIей хьалхьедау йоазоп. Докхичча политически лозваре Фрейс Шприптера опытах пайда ян. Демокрес хувца объективно йолаш йоа реалеп, псевдодемократически лозунгаш неофашисташ нах шоапкахьа баха гIертлгта да.

Аьттехьарча партешца моттийта гIулакхаш а деладелаш, шо официальни Боппа тешаме хIлар ма могта тIоай Iогlйа Фрейс. Iаьдалах лаьна ший изданеца книгчески статьяш аралъяра, бекхаза вала гIерт из ма дарра хIама дувнара тхоашта хетар салау хила ма деший тхо а, яхаш. Ваваре хуеглола юкъерчаш гапга гIертача хана.хIаьта ишгта 1987 шера Бундестаре хургдолча уожжамашта хьала чоаI гIулакх долаш а. Цар Фрейс Мусгиут, К° шоай прессо аьттехьарча. ХДС-а болча пайдаца йолаьь чаманаш баьвам долаш Iаьдехча фашизмна пулуха уйла йIр морача фуниционераша, керда дакъа IаьхIокха зеа кхьанара лозунгаш, тIаннха «нах ваI ба» аьнна.

ФРГ-е баха изг аьттехьарча партеи политикана ваьха боагIан хилар лаьхьа-лучча хьале неофашистеша гор доах лоал дера группировкас аьттехьарча низнй альянс вIашагIйтохарпи-Iарра. Царна дика дагалоIга мутахьа хинна цийна хIалхашца сунне ваха Гитлер канцелалла оттаве тIъаьнеча чIогIга лозарIаш хIан хиннача Гинденбурга легаза юхь пь могавар. А, уж-м Iертан канцлера мотт-тар лапас духьхьал уллуьв хила, иъьаннаьх-а ихоалагIа-ча, плане.бакъда уллуь болаш на-ге-мара. хIанзарчоа. Тахан ХДС -гIочча яхаре пассеца да, хIаьта аьлча кхоана шоашта тIехь шоаш тоссаргхIарах тешандаь.

Таханара неофашисташ динка эргаш ба тхъо шу хьалха хиннарел. Уж маьнарIа да, тIаьхьа НДП-на магнитара хьалхарчул газ-на дукгагIа хIама де лезаргдар. Из данне а дац цун «канонаIаргIа» Iаьдехь хилараь. Политически маневрашца коричнеи функционераша шоапкахьа тIехь - тIехьа дукгагIа нах баха мог кьюетгIа Iаьчъа хьалхарча эпаолоашна а.

Фашизм юхахьакхургхIара ихерам мичаб аьнна са-тийна Iе бахьан долаш бац 80-ча шерашкара нах. Из дукнхача тайпара я. тайтайпарча хьалашна тайп-тайпара хургьл. Морача пресца монополи — из Малхбузерча обществаца дьяеса дош дац, эца йIрча юхь ш. Из федеральни правительства оагIонгахьара муьхьабларча хьалбашнарара, неофашисташ хьалбашнарара, Из дIаIаьхар юхадийнде гIерта,дунен шоллагIча тIема итоагашна юхахьажа гIерта моллагIа а йола дунен халкъашта юкъера соглашенни шоай законодни толладеча хьалашна хьахинна законномерность я. Из ца хилча Фрейс, Мусгиура, ихIчар ихоаненга доггдах йиш яцар. Бакъда, уж йохбу ревашпзм, расизм, милитаризм санна йолча малхбузеигермански общества айперча яхленеша. Аьттехьа «йийрача» паччаьлкIехех политико ший гIулакхаш ду!

Дмитрий ПАЛЯКОВ.
(АПН)

БАРКАЛ ХИЛДА!

Вай республикe хьыкаб Интерцирки викаваш. Бокхача бесзаца тIанIиер уж фусамдаьша — Грозненски цирка болхлоьа. Хьышшата аьнна йокхка культурин программа кIийчIер. Уж деношка тIа редакце дайтача письма тIа мотт а яздУ Интерцирка викаваш:

«Дукха ха йовцаш тхо, ПНР, НРБ, ВНР, СРР, ГДР, Куба, ДНР. Интерцирка викаваш, дошена гIурбено хозьъка шун республике гIолла экскурсен ешхлар. Из де тхона новкъостал дир фусамдаьша — Грозненски цирка директора Ю. Газалоева, цун заместителя В. Джамалдаева, художника А. Титова, кхычар. Дег тIара баркал ала лоа тхона царна шун республике гIолла экскурсе